

Vakkundige schilders tonen hun kunst op zaterdag 30 oktober in Leidse Pieterskerk

Meesters van kleur en kwast

DOOR SABINE VAN DEN BERG

LEIDEN - De Studieclub Schilders (SCS) houdt zaterdag 30 oktober haar jaarlijkse ontmoetingsdag in de Leidse Pieterskerk. Een belangrijk onderdeel van die dag is de vakwedstrijd, waarbij de schilders zich helemaal kunnen uitleven op een paneel.

Zij worden door vakgenoten beoordeeld en krijgen een oorkonde als ze winnen. Jurylid en meesterschilder Jan Berghuis uit Den Haag: „Het is voor een schilder prachtig als hij met die eer naar huis gaat.”

Steenhouwers werken momenteel in de Pieterkerk. Ze zijn bezig om de hoge stenen bogen te behandelen. „Dat is ook nog een hele kunst hoor”, zegt organisator Jan ter Haar van de schildersclub. Maar een heel ander vakgebied dan waarmee die club zelf bezig is. De schilders die op 30 oktober naar de bijeenkomst gaan, hebben zich gespecialiseerd in de kunstzinnige kant van het schildersambacht.

Meesterschilder Jan Berghuis: „Vroeger, als je huisschilder werd, kreeg je op school nog gewoon les in marmer- en houtimitaties schilderen. Vaklui gingen ook vaak bij elkaar kijken als iemand een mooie imitatie gemaakt had. Op een ge-

ven moment hebben ze het marmeren en houten in de opleiding geschraapt. In 1975 hebben we in Utrecht een zaterdagschool opgericht waar die disciplines nog worden onderwezen. Ik geef daar zelf ook les.”

Berghuis laat enkele kersen- en teakhoutimitaties zien die zijn ingezonden voor de wedstrijd. Vanuit het hele land hebben schilders in totaal 130 stukken gemaakt die ze laten beoordelen. Naast marmer- en houtimitaties, zijn er ook wapenschilden en vrije voorstellingen. De jury let op techniek, afwerking, maar ook op expressie. Jan Berghuis: „Vroeger moesten wij altijd precies naar de werkelijkheid schilderen. Maar ik vind dat je als schilder ook je eigen idee in je werk mag leggen. Ik houd van zulke artistiekeit.”

Organisator van de dag, Jan ter Haar uit Katwijk is ter voorbereiding even naar de kerk

Orgel

Op de foto (onder) is een detail te zien van het Van Hagerbeerorgel in de Pieterskerk. Restauratieschilder Pieter de Ruyter uit Delft is hierop het meest trots. De onderkant van het orgel is helemaal opnieuw geverfd en verguld. De gouden druiventrossen vindt hij zelf heel mooi geworden. Met zijn compagnon heeft hij deze klus geklaard en het orgel zoveel mogelijk in de oude staat hersteld. Zijn ontdekking van het stukje originele roodbruine verf heeft geleid tot het roodbruin overschilderen van het orgel. De kleur heeft hij nog met de hand in een emmer staan mengen en is een combinatie van natuurlijke pigmenten als gebrande omber (bruin) en dodekop (rood).

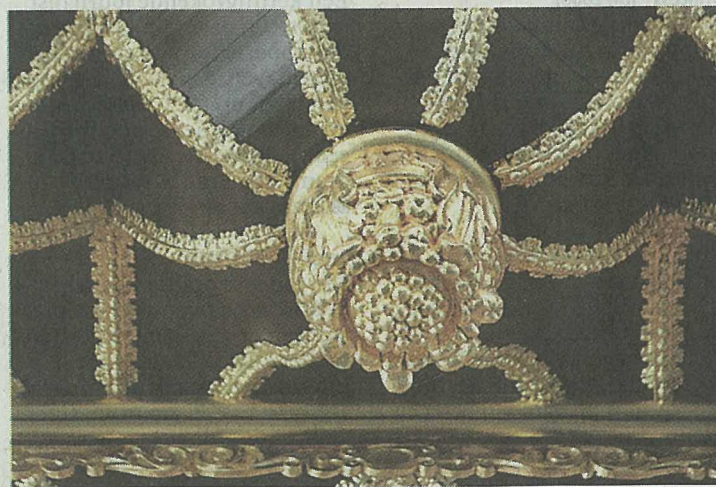
gekomen en heeft naast meesterschilder Jan Berghuis, nog een schilder uitgenodigd. Dit is Pieter de Ruyter uit Delft. Hij is een van de restauratieschilders van het Van Hagerbeerorgel dat in de kerk hangt.

De Ruyter houdt juist wel van nauwkeurige nabootsing en dogmatisch. Hij heeft het orgel precies zo gerestaureerd als het er vroeger uitzag. Hij vertelt: „Eerst is er veel onderzoek gedaan naar de oorspronkelijke staat van het orgel. Vervolgens hebben wij op het orgel een stukje originele roodbruine verf gevonden, waardoor we exact konden zien welke kleur we moesten mengen. Dat was een geluk.”

Zowel restauratieschilder Pieter de Ruyter als meesterschilder Jan Berghuis hebben een methode ontwikkeld waardoor ze zich afsluiten als ze aan een enorme schildersklus in een gebouw moeten beginnen. Ze kijken niet om zich heen naar het grote oppervlak dat zij nog

Bij de inzendingen van de wedstrijd staan (vlnr) meesterschilder Jan Berghuis, organisator Jan ter Haar en Pieter de Ruyte. FOTO DICK HOGEWONING

Detail van het Van Hagerbeerorgel.

FOTO DICK HOGEWONING

moeten bewerken, maar focus- sen zich op een kleiner deel. Anders zou hun werk een obsessie worden.

De Ruyter is drie jaar lang bij Berghuis op zaterdagcursus geweest en allebei zijn ze wel eens op Paleis Huis ten Bosch in Den Haag ontboden om het schilderwerk op te kalefateren. Volgens hen zijn er nog genoeg jongeren die het vak dat zij zelf met zoveel liefde beoefenen,

willen leren. Al wordt het niet direct meer van vader op zoon doorgegeven zoals vroeger. Berghuis leerde het vak nog van zijn vader en grootvader.

Jan ter Haar, die de organisatie voor zijn rekening neemt, heeft het schilderen en marmere- ren nooit geleerd, en dat vindt hij spijtig. Ter Haar: „Mijn vader kon het wel, maar ik wilde me er vroeger niet in verdiepen, dat vind ik nu nog

jammer. De inzendingen die we binnen hebben gekregen voor de wedstrijd worden trouwens op de schildersdag geëxposeerd en iedereen kan ze op zaterdag 30 oktober komen bewonderen. Ik maak zelf deel uit van het bestuur van de afdeling Rijn- streek. Onze afdeling heeft gekozen voor de Pieterskerk als locatie, omdat hier onlangs met de restauratie zoveel schilder- werk is verricht.”

„Wij geven de dag het thema 'Leiden Stad van Verf' mee. Die titel hebben we ontleend aan het boek van Onno Blom. De winnaars van de wedstrijd krij- gen naast de eer en de oorkonde ook dat boek mee naar huis.”

De openbare expositie van de ingezon- den werkstukken is op 30 oktober van 13.30 tot 16.30 u in de Pieterskerk. Voor meer info: www.studieclubschilders- nederland.nl